

in the Defining Dictionary of the word „future“, filled with dreams, hope and faith.

I also have hope! Maybe I do not believe that much, because my faith, like an old lace has been stained from the present filth and has entangled a little... But there are still hope and dreams.

And I have a dream! I dream of a future when my art will be loved and respected. I dream of a future when there will be no country that is no good for anything. I dream of a future in which I will not hear directors who say that young people do not want to work into the theaters (because this is not true) and will compete to offer opportunities for creative development and at least tolerable living conditions and remuneration. I dream of watching exciting puppet theater performances, which impress with professional realization. I dream of a future when the actors in the repertory state puppet theaters will not „just act“, but will artistically „master“. If one can put it like this. I dream of a future when the theoretical knowledge in puppetry will have differentiated „Illustrative brief theatrical form with cognitive purpose“, „Theatrical fun game“, „The illustrated and played out lesson with educational function“ and „Puppet theater show“. And without ignoring the need of the existence of each one of the manifestations of puppet art, will make the difference among them, will identify their individual characteristics and their respective address. I dream of a future when my favorite puppet theater will register that it remains behind the dynamics of child and youth percep-

tions, because with the scientifically proven existence of indigo children and their increasing number, the enhanced dynamic capacity of perception and reaction to the world around them, is encoded still in the embryonic stage. And we have to find new dynamic methods and techniques for enfolding the stage narrative in the middle of the increased attractiveness of the theatrical grandeur. One of my dearest dreams is that the puppet theater leaves the kindergartens and nurseries and goes back to where it belongs - the theater. Because I wish that the dream of my students will become true - to be and to feel artists. I dream of a future when it will be forbidden to „the poor in spirit“ to call the results of art „a product“ and demonstrate their dominant wit, saying that „in a market economy, each product must be exposed on the stall“. What a crazy sophistication of the spiritual and metaphorical poetic thinking! I dream of a future when the claim of Oscar Wilde „...it is still true that life imitates art far more than art imitates life“ will not be only a brilliant aphoristic quote from „The decay of lying“, but a structure of the social thinking and lifestyle.

So many dreams! I hope that it's true that if you strongly desire something, it will definitely happen. At some point in the future! The Wonderful Future, from which perspective the Present is Past. And even if I'm not here anymore, I will be happy and glad, though from afar...

Because Life is short, Art eternal! ■

Translation by **Nadia Zhereva**

Приказка без край или 50 години висше образование за куклен театър

Станислава Кирилова

Не случайно избирам да нарека текста си по повод юбилейната 50-годишнина от създаването на специалност „Актьорско майсторство за куклен театър“ на едноименния роман на Михаил Енде. Причината се корени основно в приказните хора, които са създали специалността, които вярват, че Смиъл все още има, които се опитват всячески да се противопоставят на „голямото сиво нищо“, което отхапва все по-голяма част от света. Поради причината, че в този детски роман се крие толкова истинска мъдрост за големите, които само трябва да решат да я видят и дори по-добре да се поучат от нея.

На 21 март 2013 г. в кинозалона на НАТФИЗ „Кръстьо

Сарафов“ беше представен юбилейният сборник „50 години висше образование за куклен театър“, чийто съставител е проф. Дойчина Синигерска. Избраната дата за представянето, съзнателно или напълно случайно, съвпадна със Световния ден на кукления театър, Индийската нова година в допълнение със Световния ден на поезията и 50-та годишнина на УНИМА-България. За водещ на представянето беше избрана проф. Николина Георгиев, която заедно с проф. Атанас Илков са и първите преподаватели в специалността. И както винаги се случва на празниците, поздравленията се стичаха от всички страни. Беше прочетено Международното послание от УНИМА, от

проф. Васил Стефанов, поздравление от проф. Любомир Халачев. На представянето на сборника присъстваха и част от първия випуск, които споделиха своите чувства и равностметки от дълго изминатия път. Оказа се, че той не винаги е лек, приятен, че доста често пъгата доминира, но въпреки всичко усещането за мисия успява да възвърне куража и вярата. А за да се „слеем“ с века и новите технологии проф. Славчо Маленов беше изготвил мултимедийна презентация със снимки,

даващи визуален облик на минали спектакли, студенти, фестивали, като се стигна до последния завършил клас в специалността.

„Музиката и театъра се развиват във времето“ – казва в част от изказването си Белчо Христов, дългогодишен музикант от Националната филхармония. За да поздравя кукленците по повод многобройните им празници в този ден, той реши да използва своето изкуство, а именно музиката. Избраните от него произведения бяха „Токата и fuga“ от Йохан

Себастиан Бах, изпълнена в реми-нонор от акордеон и романс от Средните векове.

Усещането, което породи цялата церемония, възбуди надежда, че има как мечтите да станат реалност, че магистрите са в самите нас и че постигането им е възможно – стига човек да е убеден в Красотата и Добротата. Защото, когато това са двигателите на всяка кауза, успехът е неминуем, е, разбира се, допълнен с огромна доза отпаденост и постоянна работа. ■

Богата на съдържание книга

Проф. Васил Стефанов

Когато преди няколко дни дадох набързо по телефона съгласието си на проф. Синигерска „да представя“ юбилеен сборник, посветен на 50-годишнината на висшето образование за куклен театър, не си давах сметка, че постъпвам лекомислено. Лекомислено, защото не знаех нито какво съдържа този сборник, нито кои са неговите автори, не знаех дори обема му и външния му вид. По-късно същия ден, когато вече държах книгата в ръцете си и още по-късно, когато се зачетох в текстовете, не съжалих, че съм проявил лекомислие. Така, както са подредени (донякъде в хронологична последователност) студиите и статиите в сборника ме върнаха 50 години назад към времето на началото, когато самият аз бях свързан с кукления театър, дори ми припомниха, че съм бил в състава на изпитната комисия, която през 1962 г. подбра студентите за първия випуск по куклено актьорско майсторство. И това припомняне ми беше приятно. Дори много приятно.

Мисля, че задачите, които си поставя подобен сборник, са традиционно определени от самия юбилеен повод, така да се каже – от неговото посвещаване. Всеки юбилей е всъщност една равностметка, един отчет за свършеното, едно измерване на ръста. Тази книга ще бъде най-вероятно едно от малкото трайни свидетелства и послания на юбилея, които ще се запазят във времето. Всичко останало бързо избледнява. Така погледнато, сборникът „50 години висше образование за куклен театър“ е и нещо като километричен камък по пътя на реализацията на една културна мисия. Той е опит да се огледа и най-вече да се осмисли постигнатото в този сектор на нашето висше театрално образование. Той е опит за равностметка. Тази е неговата най-силна и лично за мен най-привлекателна страна.

Мога да си представя трудностите, с които е трябвало да се справя съставителят на сборника, проф. Дойчина Синигерска, при осъществяването на такъв

замисъл. Веднага ще кажа, че се е справила много добре, като е използвала една гъвкава съставителска тактика, за да осигури участието на повечето от заслужителните за такъв юбилеен сборник автори, прилагайки в едни случаи формата на интервю, в други случаи заемки от стари публикации и т.н. В крайна сметка мозайката от повече от 20 отделни текстове – различни по насоченост и проблематика – успява да даде на читателя една достатъчно широка представа за разнообразието на материята, на темите и размислите, които занимават преподавателите в областта на теорията и практиката на кукленото изкуство. Напълно нормално е в съдържанието на сборника да доминират въпросите, пряко свързани с обучението, с методиката, с конкретния опит на даден педагог. Текстовете с такъв „педагогически“ профил преобладават и те са особено интересни като документи за характера и равнището на обучението. Техните автори анализират собствената си преподавателска практика, озлеждат и систематизират резултатите от тази практика, очертават етапите на учебния процес. Това е реалният плод на техния най-често дългогодишен труд. Не мога да не отбележа, че в тези текстове много добро впечатление прави желанието на повечето автори да постигнат синтеза между личния си творчески опит на високо ценени професионалисти с опита си на педагози. За читателя е приятно да установи, че авторитетът на преподавателското тяло е защитен с имената на едни от най-изтъкнатите творци на нашия куклен театър.

Както се полага за юбилеен сборник, някои от текстовете са обърнати повече към историята – те не са исторически изследвания, а са предимно лични спомени за общо взето нелекото изкачване по стъпалата на изминалите 50 години – стъпалата на съграждането на онова, което днес с право се счита за постижение. Тъкмо този род текстове захранват у читателя пред-